

Skarga kasacyjna w postępowaniu cywilnym

Podstawy skargi kasacyjnej zostały szczegółowo wyliczone w art. 398(3) Kodeksu postępowania cywilnego. Zaliczamy do nich:

- naruszeniu prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie,
- naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Skarga kasacyjna jako pismo procesowe musi spełniać szczególne wymogi.

Oprócz standardowych wymogów dla pisma procesowego skarga musi zawierać:

1. oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części,
2. przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie,
3. wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie oraz
4. wniosek o uchylenie lub zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany.

Skarga kasacyjna nie jest więc (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia, gdy się weźmie nadto pod uwagę, że Konstytucja w art. 177 ust. 1 gwarantuje jedynie dwuinstancyjne postępowanie. Ewentualna możliwość dalszego postępowania, w tym postępowania przed Sądem Najwyższym, stanowi uprawnienie dodatkowe, które może zostać obwarowane szczególnymi przesłankami, w tym określonymi w art. 398 § 1 k.p.c. (Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 kwietnia 2015 r., sygn. akt II UK 310/14).

Skarga kasacyjna do NSA

Skarga kasacyjna do Naczelnego Sądu Administracyjnego jest środkiem odwoławczym od wyroku lub postanowienia wydanego przez Wojewódzki Sąd Administracyjny na skutek wniesionej wcześniej skargi do WSA.

Skarga kasacyjna do NSA służy do kontroli wyroku wydanego przez sąd administracyjny, a nie bezpośrednio dokonaniu kontroli decyzji administracyjnej. Jednak pośrednio – poprzez kontrolę sposobu zapatrywania się na treść decyzji administracyjnej oraz sposób prowadzenia postępowania administracyjnego przez WSA – służy także kontroli treści decyzji administracyjnej.

W typowej sytuacji skarga kasacyjna do NSA jest czwartym i ostatnim etapem prowadzenia postępowania administracyjnego i sądownoadministracyjnego:

- wydanie decyzji administracyjnej
- odwołanie od decyzji administracyjnej

- skarga do WSA
- skarga do NSA

Skargę kasacyjną do NSA wnosi się za pośrednictwem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, który wydał zaskarżany wyrok lub postanowienie do Naczelnego Sądu Administracyjnego. NSA to organ sądowy, który sprawuje kontrolę funkcjonowania oraz bezczynności lokalnej i regionalnej administracji publicznej pod względem zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, prawem unijnym oraz ustawami.

Skarga kasacyjna do NSA przysługuje od:

- wyroku wydanego przez WSA
- od postanowienia wydanego przez WSA, które kończy postępowanie sądowo-administracyjne w danej sprawie

Skarga kasacyjna od wyroku w sprawie karnej

Strona może wnieść kasację jedynie od prawomocnego wyroku sądu II instancji kończącego postępowanie (nie dotyczy wyroku o uchyleniu wyroku sądu I instancji i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania).

Środek ten można wnieść jedynie w przypadku rażącego naruszenia prawa. Kasacja może zostać wniesiona :

- na korzyść oskarżonego może zostać wniesiona jedynie wówczas gdy oskarżony został skazany na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania,
- a na niekorzyść oskarżonego, gdy sąd wydał wyrok uniewinniający.

Kasacja musi być sporządzona i podpisana przez adwokata lub radcę prawnego. W pierwszej kolejności należy do sądu odwoławczego wystąpić o doręczenie odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem (w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyroku). Następnie w terminie 30 dni należy wnieść kasację do sądu, który wydał wyrok w II instancji. Wniesienie kasacji podlega opłacie.

Obowiązek wzajemnego, bezpośredniego doręczania pism procesowych między adwokatami radcami prawnymi, rzecznikami patentowymi oraz radcą Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa dotyczy także odpowiedzi na skargę kasacyjną. Do wnoszonej do sądu odpowiedzi na skargę kasacyjną dołącza się dowód doręczenia drugiej stronie odpisu albo dowód jego wysłania przesyłką poleconą. Brak dowodów doręczenia albo wysłania prowadzi do wydania zarządzenia zwrotu pisma procesowego bez wdrażania postępowania naprawczego. Sąd może wydać zarządzenie o zwrocie odpowiedzi na skargę kasacyjną. Na to zarządzenie nie przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego. Odpowiedź na apelację może wnieść tylko strona przeciwna.

Opracowała:

Emilia Bloch radca prawny